

*Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane
Predsjednik*

D(2023)5479

09.2.2023

gđa Irene Tinagli
Predsjednica
Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku
BRUXELLES

Predmet: Mišljenje o Europskom semestru za koordinaciju ekonomskih politika 2023.
(2022/2150(INI))

Poštovana predsjednica,

Koordinatori Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (ENVI) odlučili su 19. siječnja 2023. da će odbor ENVI iznijeti mišljenje u obliku pisma o temi *Europski semestar za koordinaciju ekonomskih politika 2023. (2022/2150(INI))*.

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane razmotrio je to pitanje na sjednici¹ 9. veljače 2023. Odbor je na toj sjednici odlučio pozvati Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti niže navedene prijedloge.

¹Na konačnom glasovanju bili su prisutni: Pascal Canfin, Bas Eickhout, Anja Hazekamp, César Luena, Marian-Jean Marinescu, João Albuquerque, Eric Andrieu, Mathilde Androuët, Aurélia Beigneux, Hildegard Bentele, Alexander Bernhuber, Michael Bloss, Karolin Braunsberger-Reinhold, Clare Daly, Delara Burkhardt, Traian Băsescu, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Ilan De Basso, Jarosław Duda, Cyrus Engerer, Agnès Evren, Hélène Fritzon, Malte Gallée, Jens Geier, Helmut Geuking, Andreas Glück, Nicolás González Casares, Catherine Griset, Robert Hajsel, Teuvo Hakkarainen, Niclas Herbst, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Billy Kelleher, Ska Keller, Beata Kempa, Petros Kokkalis, Ewa Kopacz, Joanna Kopcińska, Peter Liese, Karsten Lucke, Sara Matthieu, Liudas Mažylis, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Johan Nissinen, Ljudmila Novak, Jutta Paulus, Sirpa Pietikäinen, Stanislav Polčák, Erik Poulsen, Frédérique Ries, Manuela Ripa, María Soraya Rodríguez Ramos, Robert Roos, Sándor Rónai, Massimiliano Salini, Christel Schaldemose, Christine Schneider, Ivan Vilibor Sinčić, Maria Spyrali, Véronique Trillet-Lenoir, Achille Variati, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Jörgen Warborn, Witold Jan Waszczykowski, Pernille Weiss, Sarah Wiener, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Jadwiga Wiśniewska, Tiemo Wölken, Anna Zalewska.

PRIJEDLOZI

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane poziva Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

1. pozdravlja obvezu iz godišnje strategije održivog rasta 2023. da će održiva, pravedna i zelena tranzicija i dalje biti u središtu procesa europskog semestra, pri čemu će okolišna održivost, klimatska neutralnost, zaštita i obnova biološke raznolikosti, javno zdravlje i dobrobit građana biti vodeća načela oporavka EU-a, uz makroekonomsku stabilnost te gospodarsku i socijalnu koordinaciju;
2. prima na znanje da su u godišnjoj strategiji održivog rasta za 2023. visoke cijene energije, nestašice u opskrbi i visoke stope inflacije utvrđeni kao neki od glavnih izazova koji utječu na kućanstva i gospodarstvo; napominje da je inflacija u velikoj mjeri potaknuta visokim cijenama energije i nestasicom u opskrbi materijalima; naglašava da europski zeleni plan i njegove politike mogu pomoći u rješavanju tih izazova;
3. naglašava da je važno ubrzati usklađivanje procesa europskog semestra s dugoročnim okolišnim i klimatskim ciljevima EU-a utvrđenima u okviru europskog zelenog plana i potvrđenima u paketu „Spremni za 55 %”, posebno s obzirom na pritisak visokih cijena energije i potrebu za čistim izvorima energije te većom energetskom samodostatnošću EU-a kako bi se potaknulo održivo, otporno i konkurentno gospodarstvo i suočilo s izazovima rata u Ukrajini; nadalje naglašava da američki Zakon o smanjenju inflacije također predstavlja izazov za konkurentnost europske industrije, posebno u pogledu lokacije zelenih industrija; nadalje napominje da bi Unija trebala razviti jasan plan ulaganja za klimatsku neutralnost kao dio zakona za industriju s nultom neto stopom emisija koji je predložila predsjednica Europske komisije;
4. ističe analizu godišnje strategije održivog rasta za 2023. prema kojoj inflacija brzo narušava kupovnu moć kućanstava i nerazmjerno utječe na ranjiva kućanstva, čime se povećavaju stope energetskog siromaštva; snažno podupire poziv Komisije na ciljane i koordinirane mjere protiv energetskog siromaštva i njegovih uzroka;
5. pozdravlja predložene izmjene okvira gospodarskog upravljanja EU-a, kako ih je Komisija predstavila 9. studenoga 2022., a koje obuhvaćaju uvođenje jednostavnije i integriranje strukture te istodobno pozivaju na sveobuhvatan pristup u kojem su vodeći kriteriji okolišna održivost, klimatska neutralnost, zaštita i obnova biološke raznolikosti, javno zdravlje i dobrobit građana; poziva na to da se napredak ocjenjuje analizom i pokazateljima koji nadilaze samo gospodarske pokazatelje, čime bi se bolje odrazili trenutačni izazovi s kojima se države članice suočavaju u smanjenju svojeg

ekološkog otiska i pretvaranju tog procesa u pokretače promjena prema održivoj dobrobiti za sve u Europi; naglašava da gospodarski rast nije cilj sam po sebi, već da bi se održivim razvojem trebalo ostvariti zajedničko blagostanje za sve; poziva Komisiju da iznese konkretne zakonodavne prijedloge za reformu Pakta o stabilnosti i rastu na način kojim se EU-u omogućuje da pojačano ulaganje u ostvarivanje zelene i pravedne tranzicije uz istodobno održavanje održivosti duga u kontekstu klimatskih promjena;

6. napominje da će za ispunjavanje ambicioznog programa EU-a za zeleni plan biti potrebna znatna ulaganja te da se, prema Komisiji, manjak privatnih i javnih ulaganja za potrebe zelene tranzicije procjenjuje na gotovo 520 milijardi EUR godišnje za sljedeće desetljeće; napominje da će za smanjenje ovisnosti o fosilnim gorivima iz trećih zemalja i ubrzavanje energetske tranzicije EU-a s fosilnih goriva biti potrebna dodatna ulaganja u iznosu od 210 milijardi EUR do kraja 2027.; nadalje, napominje da će znatan dio ulaganja snositi privatni sektor, ali da će se udio javnih ulaganja morati također značajno povećati; smatra da obje vrste investicijskih aktivnosti moraju slijediti načelo „nenanošenja bitne štete”;
7. napominje da reforma Pakta o stabilnosti i rastu mora ići ruku pod ruku s reformom europskog semestra i pokazatelja za praćenje i koordinaciju ulaganja povezanih s politikama zelenog plana EU-a; naglašava da se ažuriranjem europskog semestra mora osigurati detaljno praćenje ulaganja i reformi kako bi se osiguralo postizanje ciljeva utvrđenih u Europskom zakonu o klimi, a posebno klimatske neutralnosti najkasnije do 2050.; naglašava da bi u okviru reforme okvira gospodarskog upravljanja EU-a svaka država članica trebala utvrditi strateška ulaganja potrebna za osiguravanje naše otvorene strateške autonomije i ispunjenje ciljeva našeg zelenog plana, kao što su prelazak na kružno gospodarstvo, oporavak biološke raznolikosti Europe do 2030. ili nulta stopa onečišćenja;
8. naglašava da bi se europskim semestrom trebali podupirati napor Unije u cilju postizanja klimatske neutralnosti najkasnije do 2050.; stoga poziva Komisiju da procijeni kolika je razlika između strukture proračuna država članica i scenarija uskladenog s Pariškim sporazumom za svaki od njihovih nacionalnih proračuna; time bi se Komisiji omogućilo da pruži preporuke o klimatskom dugu država članica i nedostatku ulaganja povoljnih za klimu povezanom s ciljem Unije do 2030. i ciljem klimatske neutralnosti najkasnije do 2050.;
9. pozdravlja uključivanje ciljeva održivog razvoja u proces europskog semestra i činjenicu da će se u izvješćima za pojedine zemlje za 2023. ocijeniti napredak i izazovi za svaku državu članicu u pogledu provedbe ciljeva održivog razvoja; poziva na to da se zaključci te procjene uzmu u obzir u preporukama za pojedine zemlje; poziva Komisiju da u svakom ciklusu europskog semestra redovito prati provedbu ciljeva održivog razvoja i da izdaje preporuke;

10. podsjeća na važnost osiguravanja potpune usklađenosti europskog semestra i preporuka za pojedine države s Mehanizmom za oporavak i otpornost te na potrebu za brzim rješavanjem posljedica rata u Ukrajini i ostalih posljedica pandemije bolesti COVID-19 na europsko gospodarstvo; ističe da Mehanizam za oporavak i otpornost predstavlja dosad nezabilježenu i jedinstvenu priliku za sve države članice da se suoči s ključnim strukturnim izazovima i zadovolje potrebe za ulaganjima te da preobrave svoja gospodarstva i učine ih održivima i otpornijima na buduće šokove; naglašava koliko je važna provedba politika ulaganja i održivih reformi u skladu s europskim prioritetima utvrđenima u Mehanizmu za oporavak i otpornost; smatra da bi Mehanizam za oporavak i otpornost trebao služiti kao inspiracija za preispitivanje okvira za makroekonomsko upravljanje, posebno u pogledu utvrđivanja zajedničkih strukturnih izazova i potreba za ulaganjima; nadalje, naglašava da bi se tim preispitivanjem trebao osmisliti poticajni okvir kako bi države članice ubrzale svoju zelenu tranziciju i premostile nedostatak klimatskih i ekološki prihvatljivih ulaganja;
11. poziva Komisiju i države članice da ubrzaju rad na definiranju subvencija štetnih za okoliš i na metodologiji za izvješćivanje o izravnim i neizravnim subvencijama štetnima za okoliš; podsjeća Komisiju i države članice na njihove obveze u okviru Osmog programa djelovanja za okoliš da bez odgode postupno ukinu subvencije štetne za okoliš, a posebno subvencije za fosilna goriva, te da prate to postupno ukidanje i u kontekstu europskog semestra;
12. nadalje, poziva Komisiju da osigura uključenost Europskog parlamenta te regionalnih i lokalnih vlasti, socijalnih partnera, civilnog društva i drugih ključnih dionika tijekom cijelog postupka europskog semestra, uključujući tijekom stadija provedbe kao i praćenja i evaluacije.

S poštovanjem,

Pascal Canfin